

Nội dung bài viết

1. [Giải vở bài tập Tiếng Việt lớp 4 trang 72, 73, 74: Luyện từ và câu](#)

Giữ phép lịch sự khi bày tỏ yêu cầu, đề nghị

Giải vở bài tập Tiếng Việt lớp 4 trang 72, 73, 74: Luyện từ và câu

I - Nhận xét

1) Đọc mẫu chuyện sau. Gạch dưới những câu nêu yêu cầu, đề nghị.

Một sớm, thằng Hùng, mới “nhập cư” vào xóm tôi, dắt chiếc xe đạp gần hết hơi ra tiệm sửa xe của bác Hai. Nó hít hà bảo bác Hai :

- Bơm cho cái bánh trước. Nhanh lên nhé, trễ giờ học rồi.

Bác Hai nhìn thằng Hùng rồi nói :

- Tiệm của bác hồng có bơm thuê.

- Vậy cho mượn cái bơm, tôi bơm lấy vậy.

Vừa lúc ấy, cái Hoa nhà ở cuối ngõ cũng dắt xe đạp chạy vào ríu rít chào hỏi :

- Cháu chào bác Hai ạ ! Bác ơi, cho cháu mượn cái bơm nhé. Chiều nay cháu đi học về, bác coi giùm cháu nghe, hồng biết sao nó cứ xì hơi hoài.

- Được rồi. Nào để bác bơm cho. Cháu là con gái, biết bơm không mà bơm !

- Cháu cảm ơn bác nhiều

Trả lời:

Một sớm, thằng Hùng, mới “nhập cư” vào xóm tôi, dắt chiếc xe đạp gần hết hơi ra tiệm sửa xe của bác Hai. Nó hít hà bảo bác Hai :

- Bơm cho cái bánh trước. Nhanh lên nhé, trễ giờ học rồi.

Bác Hai nhìn thằng Hùng rồi nói :

- Tiệm của bác hồng có bơm thuê.

- Vậy cho mượn cái bơm, tôi bơm lấy vậy.

Vừa lúc ấy, cái Hoa nhà ở cuối ngõ cũng dắt xe đạp chạy vào ríu rít chào hỏi :

- Cháu chào bác Hai ạ ! Bác ơi, cho cháu mượn cái bơm nhé. Chiều nay cháu đi học về, bác coi giùm cháu nghe, hông biết sao nó cứ xì hơi hoài.

- Được rồi. Nào để bác bơm cho. Cháu là con gái, biết bơm không mà bơm !

- Cháu cảm ơn bác nhiều

2) Viết nhận xét về cách nêu yêu cầu, đề nghị của hai bạn Hùng và Hoa khác nhau thế nào?

Trả lời:

a) Bạn Hùng : yêu cầu của Hùng bất lịch sự.

b) Bạn Hoa : yêu cầu của Hoa lịch sự.

II - Luyện tập

1) Khi muốn mượn bạn cái bút, em có thể chọn những cách nói nào ? Đánh dấu x vào ô trống trước ý em chọn :

Cho mượn cái bút!

Lan ơi, cho tớ mượn cái bút!

Lan ơi, cậu có thể cho tớ mượn cái bút được không ?

Trả lời:

Lan ơi, cậu có thể cho tớ mượn cái bút được không ?

2) Khi muốn hỏi giờ một người lớn tuổi, em có thể chọn những cách nào nói nào ?
Đánh dấu x vào ô trống trước ý mà em chọn

Mấy giờ rồi ?

Bác ơi, mấy giờ rồi ạ ?

Bác ơi, bác làm ơn cho cháu biết mấy giờ rồi ?

Bác ơi, bác xem giùm cháu mấy giờ rồi ạ ?

Trả lời:

Bác ơi, mấy giờ rồi ạ ?

Bác ơi, bác làm ơn cho cháu biết mấy giờ rồi ?

Bác ơi, bác xem giùm cháu mấy giờ rồi ạ ?

3) So sánh từng cặp câu khiến dưới đây về tính lịch sự. Đánh dấu x vào ô trống thích hợp : câu **giữ được phép lịch sự hay **không giữ được phép lịch sự**. Cho biết vì sao mỗi câu ấy giữ hay không giữ được phép lịch sự.**

Câu	Giữ được phép lịch sự	Không giữ được phép lịch sự
a)- Lan ơi, cho tớ về với!	X (Vì có các từ xưng hô thể hiện quan hệ thân mật)	
- Cho đi nhờ một cái!		X (Vì nói trống không)
b) - Chị à nay, chị đón em nhé !		
- Chị à nay chị phải đón em đấy !		
c) - Đừng cố mà nói như thế !		
- Theo tớ, cậu không nên nói như thế !		
d)- Mở hộ cháu cái cửa !		

- Bác mở giúp cháu cái cửa này với !		
--------------------------------------	--	--

Trả lời:

Câu	Giữ được phép lịch sự	Không giữ được phép lịch sự
a)- Lan ơi, cho tớ về với!	X (Vì có các từ xưng hô thể hiện quan hệ thân mật)	
- Cho đi nhờ một cái!		X (Vì nói trống không)
b) - Chi àu nay, chị đón em nhé !	X (Câu đề nghị lịch sự, tình cảm vì có từ nhẹ thể hiện đề nghị thân mật.)	
- Chi àu nay chị phải đón em đây !		X (Câu đề nghị bất lịch sự vì có từ phải mang tính bắt buộc như một câu mệnh lệnh. Nó không phù hợp với người nhỏ nói với người lớn.)
c) - Đừng cố mà nói như thế !		X (Câu nói không giữ được phép lịch sự vì khô khan, như một mệnh lệnh.)
- Theo tớ, cậu không nên nói như thế !	X (Câu nói giữ được phép lịch sự bởi người nói giữ được sự nhã nhặn, khiêm tốn qua các từ xưng hô tớ - cậu, các từ khuyên nhủ không nên, khiêm tốn : theo tớ.)	
d)- Mở hộ cháu cái cửa !		X (Câu nói không giữ được phép lịch sự vì câu nói trống không, cộc lốc)
- Bác mở giúp cháu cái cửa này với !	X (Câu giữ được phép lịch sự bởi có cặp từ xưng hô bác - cháu, thêm từ giúp thể hiện được sự nhã nhặn, từ với thể hiện sự thân mật.)	

4)) Đặt câu khiến phù hợp với mỗi tính huống sau, rồi ghi vào chỗ trống :

a) Em muốn xin tiền bố mẹ để mua một quyển sổ ghi chép

b) Em đi học về nhà, nhưng nhà em chưa có ai về, em muốn ngồi chờ bên nhà hàng xóm để chờ bố mẹ về

Trả lời:

a) Em muốn xin tiền bố mẹ để mua một quyển sổ ghi chép

- Bố ơi, bố cho con tiền để mua để mua một quyển sổ ghi một quyển sổ nhé !

Hoặc :

- Ba ơi, ba có thể cho con tiền để mua một quyển sổ không ạ !

- Ba ơi, ba cho con tiền để mua một quyển sổ ạ.

b) Em đi học về nhà, nhưng nhà em chưa có ai về, em muốn ngồi chờ bên nhà hàng xóm để chờ bố mẹ về

- Bác ơi, cháu có thể ngồi nhờ bên nhà bác một lúc được không ạ ?

- Bác cho cháu ngồi nhờ bên nhà bác một lúc ạ !